

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 24. oktober 2017

Sag 184/2017

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Jørn Brandenhoff Schmidt, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Næstved den 3. januar 2017 og af Østre Landsrets 18. afdeling den 8. juni 2017.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Vibeke Rønne, Oliver Talevski, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, med påstand om formildelse, navnlig således at straffen gøres helt eller delvist betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

T har anført navnlig, at ubetinget straf på 3 måneders fængsel er for streng straf under de foreliggende omstændigheder, hvor han er ung og ustraffet og har gode personlige forhold, og hvor volden er begået i restaurationsmiljøet, efter at den forurettede selv havde udvist aggressiv adfærd over for ham. Hertil kommer, at flasken ikke blev knust ved slaget mod forurettedes hoved, hvilket viser, at slaget ikke blev udført med stor kraft og derfor heller ikke var konkret farligt. De begrænsede skader på forurettede viser også, at der ikke blev slået hårdt.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det fremgår af forarbejderne til lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffelovens regler om samfundstjeneste, at straffen for grov vold fortsat som udgangspunkt er ubetinget fængsel. Der skal således foreligge særlige omstændigheder, hvis straffen undtagelsesvis skal gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, jf. Højesterets domme UfR 2017.2170 og UfR 2011.1322.

I den konkrete sag foreligger ikke sådanne særlige omstændigheder, som efter en individuel vurdering kan begrunde, at straffen undtagelsesvis gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Ved vurderingen af grovheden og karakteren af den udøvede vold har det særlig vægt, at tiltalte først slog forurettede i hovedet med en flaske og efterfølgende med knyttet hånd i ansigtet, og at der ikke forud for slaget med flasken havde været nogen uoverensstemmelser mellem parterne. Under disse omstændigheder kan det ikke føre til et andet resultat, at skaderne på forurettede var forholdsvis begrænsede, at tiltalte kun var 19 år på gernings-tidspunktet, at han er ustraffet, og at han har gode personlige forhold.

Straffen på 3 måneders fængsel er i øvrigt passende udmålt.

Supplerende sagsfremstilling

T har for byretten forklaret bl.a., at han har svært ved at huske, hvad der foregik den pågældende aften. Han kan huske, at han har været på sammen med 6-7 venner. Han var blevet meget fuld. Før han kom på , havde han været derhjemme. Det sidste, han kan huske, før han vågnede op i detentionen, var, at han stod i baren på . Han kan ikke huske, at han har været på .

A har for byretten forklaret bl.a., at han husker den pågældende nat, hvor han var på sammen med 6-7 venner. Han havde drukket og følte sig middel beruset. De var kommet ca. kl. 23.30. På et tidspunkt var han ude på dansegulvet, hvor han dansede med B. Der var rigtig mange ude på dansegulvet, og de skubbede gensidigt til hinanden på grund af mængden af tilstedeværende. På et tidspunkt kom han til at skubbe til en anden, og vendte sig om og tog hænderne op foran sig for at sige "sorry" på den måde. Den anden tog ham om nakken, og dette opfattede han, som om alt var OK. Den pågældende havde kort hår og havde en grå sweatshirt på. Han havde ikke set ham før. Så vendte han sig om og dansede videre.

Herefter fik han en genstand i venstre side af hovedet. Han mener, at det må have været en flaske. Han ved ikke, om flasken gik i stykker. Han vendte sig om og så fik han et knytnæveslag på kæben. Han fik ondt i hovedet nogle dage. Så kom der en masse personer til stede og hev ham væk. Han husker ikke, at han skulle have skubbet til gerningsmanden.

Optagelsen af forløbet fra videoovervågningen på _____ er også afspillet for Højesteret. Af optagelsen fremgår bl.a., at T og forurettede, A, inden slaget med flasken stødte ind i hinanden på dansegulvet, og at A i forlængelse heraf med armen greb fat om hovedet på T. Der opstod umiddelbart herefter tilsyneladende en anspændt situation. Andre tilstedeværende lagde sig mellem parterne, men det lykkedes dog T at ramme A i hovedet med en flaske. Herefter skubbede A med kraft T tilbage og gik hen imod ham, hvorefter T gav A et knytnæveslag i ansigtet.

Af en personundersøgelse af 11. oktober 2017 indhentet til brug for sagens behandling i Højesteret fremgår bl.a.:

”RESUMÉ

Sagen drejer sig om 20-årige T ... der er født og opvokset på landet i en mindre by på Sydsjælland. T er nr. 2 af 2 søskende og har haft en ganske almindelig god og jævn barndom. Begge forældre har været udarbejdende og efter forældrenes skilsmisse i sommeren 2016 bor T hos forældrene på skift. Bor i øjeblikket mest hos moderen. T beskriver sin barndom og opvækst som god.

T er udgået af folkeskolen med 9. klasses afgangseksamen. Han har været et år på efterskole og taget 10. klasse. Efter dette var han et år på handelsskolen. T er i dag i lære som lastvognsmekaniker med læreplads. T har haft fritidsjob siden han var 13 år. Arbejder i dag 10 timer ugentligt hos en landmand udover sin læreplads. Skal på skole 5 uger fra 16.10.2017 i Vejle.

T bruger fritiden i fitness center og er sammen med vennerne. T træner omkring 8 – 10 timer om ugen.

T er sund og rask og har været det altid.

T har haft lidt koncentrationsbesvær i 9. klasse og blev i den forbindelse diagnosticeret med en mild grad af ADD. T var medicineret i en kortere periode og klarer sig i dag helt uden medicin.

T har et naturligt forhold til alkohol. Havde sin debut som 14-årig. Drikker aldrig i hverdagene. Drikker kun til festlige lejligheder 1-2 weekender om måneden.

T har prøvet hash nogle gange og kokain 2 gange. Er ophørt med det.

T har en god og sund økonomi. Har ingen gæld. Klarer sig med lærlingelønnen og jobbet ved siden af.

T ønsker for fremtiden, at han bliver færdig med sin lastvognmekanikeruddannelse.

T har positivt tilkendegivet, at han vil samarbejde med Kriminalforsorgen, såfremt han skulle modtage en dom med vilkår om afvikling af samfundstjeneste. T udtrykker stor bekymring for en ubetinget dom, idet det vil koste ham hans læreplads.

KRIMINALFORSORGENS KONKLUSION OG BEGRUNDELSE

Kriminalforsorgens konklusion:

Det er Kriminalforsorgens vurdering, at T er egnet til at modtage en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvortil det skal anbefales, at der fastsættes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Finder retten, at sagen kan afgøres med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste, skal det anbefales, at der alene fastsættes prøvetid.

Kriminalforsorgens begrundelse:

Kriminalforsorgen har ved vurderingen lagt vægt på sigtedes egne oplysninger, og vurderes at have velordnede personlige og sociale forhold og er motiveret for at samarbejde med Kriminalforsorgen og indstillet på at gennemføre samfundstjeneste såvel som tilsyn.

Udover tilsyn af Kriminalforsorgen i forbindelse med en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, ses ikke noget formål med tilsyn af Kriminalforsorgen i øvrigt.”

Højesterets begrundelse og resultat

T, der på gerningstidspunktet var 19 år, er dømt for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, og § 244 ved på en natklub at have slået forurettede, A, i hovedet med en flaske, samt – da A efterfølgende skubbede til ham – at have slået ham på kæben med knyttet hånd. Flasken gik ikke i stykker ved slaget, og volden medførte kun rødme og ømhed. Slaget med flasken og knytnæveslaget indgik i et sammenhængende tumultagtigt forløb på dansegulvet, hvorunder der spontant var opstået en konfrontation mellem parterne efter skub mv.

For Højesteret angår sagen alene strafudmålingen.

Højesteret finder under de foran anførte omstændigheder, at straffen bør nedsættes til fængsel i 60 dage.

Spørgsmålet er herefter, om fængselsstraffen skal være ubetinget eller gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Som anført i Højesterets dom af 25. april 2017 (UfR 2017.2170) er det i forarbejderne til lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af reglerne om samfundstjeneste mv. forudsat, at udgangspunktet ved grov vold, jf. straffelovens § 245, fortsat er ubetinget fængselsstraf, og at betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kun vil kunne anvendes, hvis særlige grunde taler for det. Denne mulighed forelå også før ændringen af reglerne om samfundstjeneste, jf. f.eks. Højesterets dom af 8. februar 2011 (UfR 2011.1322).

Det beror på en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag, om der foreligger sådanne særlige grunde, at straffen for grov vold omfattet af straffelovens § 245 undtagelsesvis skal gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Det er derfor ikke muligt udtømmende at angive området for samfundstjeneste ved overtrædelse af straffelovens § 245. Der er dog navnlig grund til at overveje spørgsmålet i tilfælde, hvor der fastsættes en kortere fængselsstraf, hvor den tiltalte er ung og ustraffet og har gode personlige forhold, hvor volden er udøvet som en spontan reaktion på en forudgående uoverensstemmelse med forurettede, og hvor volden kun har medført begrænset skade på forurettede.

I det foreliggende tilfælde er der tale om vold i restaurationsmiljø på baggrund af spontant opstået konfrontation mellem parterne efter skub mv., og skaderne på forurettede var begrænsede. Herefter og under hensyn til, at T kun var 19 år på gerningstidspunktet, at han er ustraffet og har gode personlige forhold, finder Højesteret efter en samlet vurdering, at der er tilstrækkeligt grundlag for undtagelsesvis at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom ændres, således at T straffes med fængsel i 60 dage.

Fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år fra denne dom på betingelse af,

at T i prøvetiden ikke begår strafbart forhold,

at T i prøvetiden undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen, og

at T udfører ulønnet samfundstjeneste i 80 timer efter Kriminalforsorgens bestemmelse inden for en længstetid på 6 måneder.

Prøvetiden ophører, når længstetiden er udløbet.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.

DOM

Afsagt den 8. juni 2017 af Østre Landsrets 18. afdeling
(landsdommerne Ulla Staal, M. Stassen og Niels Juhl (kst.) med domsmænd).

18. afd. nr. S-95-17:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr. ...97...)

(advokat Ulrik Sjølin Pedersen, besk.)

Retten i Næstveds dom af 3. januar 2017 (7132/2016) er anket af T med påstand om frifindelse i forhold 1, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Der er også i landsretten afspillet videoklip fra overvågningen på .

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og vidnerne A og B.

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at han fortsat ikke kan huske, at han den pågældende aften var på , og han kan heller ikke umiddelbart genkende sig selv på det foreviste videoklip fra overvågningen på stedet.

Vidnet A har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke så, at han blev slået med en flaske i panden, men efter slagets karakter kunne han ikke forestille sig at være blevet slået med en anden genstand end en flaske. Han gik efterfølgende hen til personen, som havde slået ham, for at konfrontere ham hermed, og det var i den forbindelse, at pågældende tildelte ham et knytnæveslag på kæben. Han husker ikke, om han skubbede til pågældende, inden han fik knytnæveslaget.

Vidnet B har supplerende forklaret blandt andet, at hun fortsat ikke husker at have set A skubbe til gerningsmanden.

Landsrettens begrundelse og resultat

Også efter bevisførelsen for landsretten, herunder navnlig det foreviste videoklip fra overvågningen på stedet, findes tiltalte af de grunde, der er anført i dommen, skyldig efter anklageskriftets forhold 1.

Straffen findes passende udmålt til fængsel i 3 måneder.

Spørgsmålet er herefter, om fængselsstraffen skal være ubetinget eller gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Det må i forarbejderne til lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af reglerne om samfundstjeneste mv. anses for forudsat, at udgangspunktet ved grov vold, jf. straffelovens § 245, fortsat er, at der skal fastsættes en ubetinget frihedsstraf, og at betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kun vil kunne anvendes, hvis særlige grunde taler herfor, jf. herved Højesterets dom af 25. april 2017 i sag 12/2017.

Landsretten finder, at der under hensyn til voldens karakter og til omstændighederne i øvrigt ikke er grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste, selvom volden alene påførte forurettede begrænsede skader.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom ændres, således at T straffes med fængsel i 3 måneder.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

DOM

afsagt den 3. januar 2017

Rettens nr. 7132/2016

Politiets nr. 1900-73241-00715-16

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer97

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 30. november 2016.

T er tiltalt for

1.

Legemsangreb af særlig farlig karakter efter straffelovens § 245, og vold efter straffelovens § 244, ved den 29. oktober 2016 kl. 02.38 på _____, _____, at have slået A i hovedet med en flaske, samt efterfølgende, at have slået A på venstre side af kæben med knyttet hånd.

2.

Overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag 1 liste B nr. 43, ved den 29. oktober 2016, ca. kl. 03.00, ud for _____, _____, at have været i besiddelse af 0,3 gram kokain til eget brug.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af 0,3 gram kokain hos tiltalte, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i forhold 1, men har erkendt sig skyldig i forhold 2.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne A og B. Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen. A henvendte sig den 29. oktober 2016 på skadestuen. Det fremgår af politiattesten, at han havde pådraget sig rødme i øvre halvdel af højre side af panden. Ingen konturspring eller sår i panden. Desuden ømhed i højre kind og højre halvdel af underkæbe. Ingen løse tænder, intet sår på tunge. Neurologisk intakt.

Der fremgår af udtalelse af 29. december 2016 fra Kriminalforsorgen, at tiltalte er egnet til betinget dom med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han har været under uddannelse i 1½ år. Uddannelsen varer 4½ år. Han er skrevet op til en lejlighed.

Rettens begrundelse og afgørelse

forhold 1

Efter bevisførelsen findes tiltalte skyldig efter anklageskriftet.

Retten har ved vurderingen af skadernes omfang lagt vægt på politiattesten og fotos af forurettede. Retten har efter forurettedes forklaring og videoovervågningen fundet det bevist, at slaget med ølflasken i hovedet og det efterfølgende knytnæveslag er tildelt af samme person. Ved den af B afgivne vidneforklaring finder retten det bevist, at B, der har stået tæt på forurettede, da han fik tildelt knytnæveslaget, umiddelbart efter episoden udpeger tiltalte som gerningsmanden. Det lægges til grund, at forurettede, før han blev tildelt knytnæveslaget, havde skubbet til tiltalte.

forhold 2

Ved tiltaltes erkendelse i forbindelse med det i øvrigt foreliggende findes tiltalte skyldig efter anklageskriftet.

Straffen fastsættes til fængsel i 3 måneder, jf. straffelovens § 245, og § 244, samt lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag 1 liste B nr. 43,

Uanset at tiltalte har gjort sig skyldig i blandt andet overtrædelse af straffelovens § 245, finder retten det undtagelsesvist forsvarligt at udmåle en betinget dom med vilkår af samfundstjeneste. Retten har lagt vægt på, at forholdet er begået på et diskotek og for så vidt angår det omhandlede knytnæveslag efter at forurettede har skubbet til tiltalte. Retten har tillige lagt vægt på tiltaltes gode personlige forhold.

Straffen skal således ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 80 timer.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 3 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.
2. Tiltalte skal inden for en længstetid på 6 måneder fra endelig dom udføre ulønnet samfundstjeneste i 80 timer.
3. Tiltalte skal være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Hos tiltalte konfiskeres 0,3 gram kokain.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.